

poročal, da so celovško srečanje organizirali "evropski federalisti" (podobno je TV francoski Noël, ki po slovensko pomeni Božič, otročje spremenila v Novo leto).

O omenjenem mladinskem srečanju v Celovcu smo lahko brali v goriški izdaji beneškega "Il Gazzettino" (dne 25/12-67) tudi tole:

"SREČANJE MLADIH EVROPEISTOV V CELOVCU... Zelo pomembna je bila številna navzočnost Slovencev, 45 po številu, ki so prišli iz Ljubljane, Celja in Nove Gorice. Med drugim so v delo shoda posegli tudi oblastni predstavniki ("autoritā") Koroške in Slovenije, ki so mladince vroče pozvali na delo za evropsko skupnost." To, kar je bilo še včeraj tabū in reakcija, je lahko danes že obvezna vednost in napredno, vendar tisti, ki je bil stvar prezgodaj spoznal, sedaj gotovo ne bo rehabilitiran. Tudi "dialektika" je včasih pomanjkljiva...

Sagittarius

57

Tomaž Pavšič

Zares s r e č a n j a ali samo "Srečanja"?

(Nezaželena glosa)

Goriška srečanja so tehtna, zanimiva in okusno opremljena revija. O tem ni dvoma.

V številki 9-10 na strani 26 njen uredniški odbor pravi, da si Goriška srečanja "že od vsega začetka prizadevajo biti živa, pogumna revija." (Podčrtal T.P.)

Če bi bile stvari čisto nedvoumne, se pravi normalne, bi beseda "pogumna" najbrž lahko izostala, ker pa je tako, kakor jè, tudi v tem primeru ne smemo pozabiti, da je "pogum" v tesnem razmerju s "strahom".

Pod neki članek v omenjeni številki je uredniški odbor Goriških srečanj namreč dal natisniti posebno opombo, v kateri med drugim pravi:

"Da bi ustregli tej zahtevi (živost, pogumnost, m. op.), je uredništvo tudi tokrat uvrstilo nekaj sestavkov, s katerimi docela ne soglaša.

Uredniški odbor vabi bralce, ki se s stališči v navedenih sestavkih ne strinjajo, da v reviji objavijo svoje nasprotne ali drugačne poglede in tako z javno razpravo pripomorejo k razčiščenju nekaterih vprašanj našega družbenega in nacionalnega razvoja."

Pozornost vzbuja to, da je uredništvo to pojasnilo postavilo pod prispevek tržaškega pisatelja Borisa Pahorja, pa se obenem skrilo za taktično ali obzirno nedolocenost: "nekaž sestavkov, s katerimi (uredništvo) docela ne soglaša..." Seveda bravcu ni treba razsvetljenja svetega duhá, da pride do sklepa, da se uredniška pripomba tiče v prvi vrsti objavljenega premišljevanja Borisa Pahorja z naslovom O slovenski odprtosti.

Če ne bi vsi poznali Pahorjevih pogledov na zamejsko - matična vprašanja in na vprašanja slovenskega narodnega in državno-republiškega obstoja v okviru Socialistične federativne Jugoslavije, pogledov, ki jih je Boris Pahor jasno in odločno večkrat izrazil in ki so bili sprožili dobro znani odmev, bi navsezadnje mogli verjeti, da uredništvo GS ni vedelo, kaj bo Boris Pahor napisal. Tako pa so Goriška srečanja začela s čudno prakso, ki jim precej jemlje tisto širino, ki jo braveci najbolj cenijo. Za revijo, ki živi ob odprti meji, ki je tudi sama odprta, celo "pogumna", in se povrh imenuje Goriška SREČANJA, je način, da avtorja najprej prosiš za prispevek, potem pa ga ponudiš nasprotnikom za malo južino, milo rečeno, nekorekten.

Ne vem natančno, če je uredništvo GS Borisa Pahorja va-

bilo k sodelovanju, a upravičeno smem to sklepati, ker je ta številka skoraj v celoti posvečena slovenskemu zamejstvu v Italiji.

Ne gre za to, ali ima Boris Pahor prav ali ne (uredništvo pravi, da se s sestavki docela ne strinja, kar razumem, da se večinoma strinja, le v celoti ne), saj vsakdo lahko začne z njim polemiko; stvar je v tem, da s takim pilatovskim opravičevanjem revija ne kaže svoje proglašene pogumnosti, temveč svoj strah, svojo boječo taktiko, kako obdržati polno zaupanje enih in si pridobiti priznanje drugih, kar je preveč idealistično, da bi bilo mogoče uresničiti. Če je res, kakor meni uredništvo, "da je na današnji stopnji družbenega razvoja javna in poštena polemika bolj sprejemljiva kot zakulisna podtikanja in druge podobne metode (tako mislim tudi jaz, z dodatkom, da bi bili lahko izvajali pošteno polemiko tudi že na prejšnjih razvojnih stopnjah), potem so se tudi odpustki v obliki uredniških pripomb pod občutljivimi prispevki že preživeli. Če je morda kje kdo, ki bi Goriškim srečanjem zameril, da objavljajo take in take članke, potem ga takšno uredniško "distanciranje" najbrž ne bo zadovoljilo, saj bi bilo potem tako, kot če bi človek pričakoval od zakoncev, da bi bili po medenih tednih še zmeraj nedolžni.

59

Uredništvo vabi bravece, "ki se s stališči v navedenih sestavkih ne strinjajo (kateri pa so ti sestavki?), da objavijo svoje nasprotno ali drugačne poglede". Kaj pa če bi braveci imeli mogoče kdaj pa kdaj pomisleke ob katerem tistih člankov, s katerimi uredniki Goriških srečanj docela soglašajo? In če bi se bravec oglasil (nevabljen) in zagovarjal enake ali podobne misli, kakor Boris Pahor, ali bo spet članek opremljen na koncu z varnostno klavzulo za vsak primer?

Če so Goriška srečanja zares s r e č a n j a, se pra-

vi soočanje in primerjanje različnih pogledov, potem se morajo odpovedati takšnemu načinu priobčevanja člankov, ker to ni ne pogumno in ne - evropsko.

Prvo negativno opozorilo na Pahorjev članek O slovenski odprtosti je tako sprožil sam uredniški odbor s svojo nesrečno pripombo. Vsekakor pa Goriškim srečanjem pripada hvalevredna zasluga, da je Pahorjev članek sploh izšel. Želeti je samo, da bi katera od slovenskih revij bolj velikodušno povabila k razpravi o tem predmetu tako tiste, ki se s Pahorjem ujemajo, kakor tiste, ki imajo nasprotne ali drugačne poglede, saj gre vendar za zelo važna vprašanja, zadevajoča vse, ki pripadamo slovenskemu imenu.

60

pisma uredištvu

quo vadis?

(Ali: ljubi svojega bližnjega, toda ne hodi v njegov klub)

Napačno tolmačenje podpisa protokola, ki da daje neke večje pravice katoliški Cerkvi, v resnici pa samo ugotavlja dejansko vlogo Cerkve pri nas, vzbuja pri delu duhovščine in žal tudi pri delu državljanov mnenje, da je protokol priznal Cerkvi pravico do delovanja izven dosedanjih okvirov.

Ko dandanes spremljamo dejavnost Cerkve in njen tisk, vedno pogosteje naletimo na primere, ki presegajo z ustavo določene okvire dejavnosti Cerkve. Pri tem je zaskrbljujoče to, da je teh primerov vedno več, da ob njih